

Niet even snel die bak neer zetten. Nee, liever niet. Kijk maar eens hoeveel aandacht u van uw hond krijgt als de verwachte voerbak in aantocht is.

Netjes wachten tot er gegeten mag worden.

ALS IK HET VOOR HET KIEZEN HAD

Eten als eerste levensbehoefte

Tekst: Dierenvoedingsdeskundige Carlo Jansen in samenwerking met Edith Peters / Foto's: Edith Peters

Voor ieder dier maakt voeren een belangrijk onderdeel uit van een dag. Of dit nu een kat, hond, cavia of vogel is, of ze nu in het wild leven of tussen de mensen. In dit artikel beperken wij ons tot de hond.

In het wild zijn honden de hele dag bezig voeding te verzamelen. Is het niet voor zichzelf dan is het wel voor hun jongen. Ze zijn daar heel gedisciplineerd in. Ze jagen de hele dag door, of ze nu succes hebben of niet. Ze werken voor hun voer, eten dit op, rusten een tijd en gaan dan opnieuw op pad.

Voor onze honden is dit geen noodzaak. Voor de meeste honden komt het voer vanzelf naar ze toe. Elke dag staat er water en voer klaar. Ze hoeven er meestal niets voor te doen. In sommige gevallen eten de honden gewoon met de pot mee. Huidproblemen zijn daar vaak de zichtbare gevolgen van.

Door voorlichting is hier de laatste jaren wat verbetering in opgetreden. Dierenartsen wijzen eigenaren op het voedingspatroon van hun huisdier en geven adviezen. Helaas nog te vaak denken de eigenaren dat hun hond anders is dan die van de burens. 'De hond van de burens krijgt alleen maar brokken, zielig hoor, die van ons verwennen wij. Zij krijgt gebakken kippenlevertjes en hamburgers. Daar is ze gek op'.

Om inzicht te krijgen in de voeding van onze hond kunnen wij het beste teruggaan naar heel lang geleden.

DE JAGENDE VOOROUDERS EN HUN VOEDSEL

Je kunt het je bijna niet voorstellen, maar alle hondenrassen zijn terug te voeren naar de wolf of de wilde hond. Men gaat ervan uit dat zo'n 15.000 tot 20.000 jaar geleden een van onze voorvaders op een goede dag een ingeving kreeg en, misschien niet eens met opzet, een wolvenjong mee naar huis bracht. Het resultaat was dat deze viervoeter het eerste dier was dat door de mens gedomesticeerd werd. Je kon er van

Er is voer op komst!

alles mee, jagen, bewaken, spelen, warm houden etc. Inmiddels is de hond een niet meer weg te denken element van onze samenleving. Maar in hoeverre verschilt deze in enorme variaties voorkomende mensenvriend van zijn oorsprong? Ogen-schijnlijk in alles, maar daar vergissen we ons in. Natuurlijk heeft een herdershond of een poedel een totaal ander uiterlijk en zijn ze ook qua gedrag compleet verschillend. Doch diep verscholen in de psyche van iedere hond huist een wolf. Dat komt onder andere naar voren in zijn eetgedrag en gewoontes.

Een van de belangrijkste overeenkomsten is de voeding. Door het enorme aanpassingsvermogen van de hond hebben ook de eetgewoonten van deze huisvriend een evolutie doorgemaakt. Want werden er in het verleden uitsluitend tafelresten en slachtafval gevoerd, vandaag de dag heeft men de keuze uit honderden merken brokken en diners, die alle ook nog gespecialiseerd zijn. Dat wil zeggen: er is voer voor grote, middelgrote, kleine, dikke, dunne, hardlopende, oude en gesteriliseerde honden. De consument ziet door de bomen

het bos niet meer. Er is veel onderzoek gedaan naar het eetgedrag bij dieren, dus ook bij wolven. Onderzoekers zijn het niet altijd met elkaar eens. Één ding staat als een paal boven water: de wolf is een vleeseter. Hij eet een kleine prooi met huid en haar op, maar bij grotere prooidieren zal hij als eerst de buik en borstinhoud verorberen, omdat deze alle noodzakelijke voedingsstoffen bevatten, die hij nodig heeft. Wat is dan het verschil tussen de verschil-

Ze eten bijna alles, maar niet alles is gezond!

lende droogvoerders en dit 'oervoer'? Wetenschappelijk is aangetoond dat aan droogvoer een aantal voor de hond zeer belangrijke voedingsstoffen ontbreken. Dit onderzoek is te veelomvattend om het in dit artikel te behandelen. Ik zal een aantal belangrijke verschillen noemen. Om te beginnen bevat droogvoer geen levende bacteriën, die nodig zijn om de maag- en darmflora te optimaliseren en te versterken. Daarnaast bevat droogvoer geen natuurlijk orgaanvocht. Dit orgaanvocht heeft bij de hond een afdrijvende functie.

Vastgesteld is dat de opname van versvoer vele malen hoger is dan die van droogvoer, dat wil zeggen, er is bij versvoer veel minder residu. Uit onderzoek bleek ook dat bij gebruik van 'oervoer', waarvan de samenstelling ten minste 60% vocht bevat, de hond omwille van de spijsbrij, vele malen minder dronk dan de tegenwoordige hond.

Wij mogen concluderen dat veel problemen terug te voeren zijn op verkeerde voeding. Hierbij kun je denken aan de eerdergenoemde problemen aan de vacht en de huid, maar ook aan spijsverteringsproblemen, weerstandsproblemen en zeker niet te vergeten gedragsproblemen. Hier komen wij later op terug.

Naar mijn mening doen wij onze honden tekort door ze alleen droogvoer te geven. Het advies zou zijn tenminste twee dagen per week versvoer te geven. Er is veel versvoer te koop maar de voorkeur gaat uit naar versvoer dat onder andere rundvlees,

pens, boekmaag, hart, nier en long bevat. Tussen het grote aanbod versvoer is natuurlijk ook kwaliteitsverschil. Door deze vorm van voeding krijgt uw hond de broodnodige afwisseling.

DE TIJDSTIPPEN VAN VOEREN EN HOE ZE POSITIEF TE GEBRUIKEN ZIJN

Niet alleen het juiste voer is belangrijk, maar ook het tijdstip en de wijze waarop de hond gevoerd wordt. Wanneer voer je een hond? Mag hij eten wanneer dat hem uitkomt? Moet er de hele dag een voerbak onder zijn bereik staan? Als hij niet wil eten, moet u er dan bij gaan zitten? Is driemaal per dag voldoende?

Ons wordt geleerd eerst te ontbijten om vervolgens naar ons werk te gaan. Deze gedachte hoort bij mensen, niet bij dieren en in dit geval niet bij honden. Ziet u wel eens een leeuw onder een boom liggen met een lege maag om vervolgens met een volle maag aan de slag te gaan? Dit geldt ook voor uw hond.

Voor niets gaat de zon op, uw hond moet zijn voer verdienen. Eerst lopen, fietsen of trainen, pas daarna wordt er gegeten. Geen honger, dan heeft uw hond waarschijnlijk niet hard genoeg gewerkt om honger te krijgen. Dus moet u de hond wat harder laten werken.

Hoort hard werken alleen bij de middelgrote honden? Zijn kleine rassen te klein om inspanning te leveren en de grote rassen te groot? Nee, alle rassen hebben voldoende

beweging nodig, maar alles is relatief. Een dwergteckel neem je niet zo snel mee naast de fiets. Maar tijdens de wandeling kun je wel hardlopen en wandelen afwisselen. Fietsen, zwemmen en trainen kunnen dagelijks terugkomende activiteiten zijn voor uw hond. Fietsen en zwemmen zijn goed voor de conditie van het lijf en trainen is goed voor de geestelijke gesteldheid van de hond. Het brengt de hond in balans. Jammer genoeg zijn er nog steeds veel honden die de hele dag liggen te wachten totdat die bak weer onder hun neus wordt geschoven.

Geregeld vragen eigenaren van een hond mijn advies over het eetgedrag van hun hond.

Het gaat dan om honden die hun voerbak negeren, er nog niet voor uit hun mand komen. Ze trekken hun neus op voor de inhoud van de voerbak. Het voer weer leren verdienen zou de oplossing kunnen zijn voor veel eet- en gedragsproblemen.

Eerder in dit artikel heeft u gelezen wat u uw hond kunt voeren. Dat brengt ons bij de volgende stap. Hoe voert u een hond? De manier waarop u uw hond voert, is immers erg belangrijk.

In de eerste plaats zijn een schone drinkbak en voerbak natuurlijk vanzelfsprekend. Voerbakken kunnen een haard van bacteriën zijn. Daarnaast zij wij van mening dat het voeren van uw hond een ritueel zou moeten worden. Niet even snel die bak neerzetten. Nee, liever niet. Kijk maar eens hoeveel aandacht u van uw hond krijgt als de verwachte voerbak in aantocht is. Dit is nu de kans die u twee maal per dag krijgt om uw gezag te bevestigen. U bent de hand die voert. De hand die voert, die bijt je niet. Neem de tijd, breng de hond eerst tot rust voordat de voerbak wordt neergezet. Aanvallen is niet aan de orde. Ga met uw handen door het voer, u verspreidt op die manier uw eigen geur. De voerbak blijft van u, net zolang tot u uw toestemming geeft om te eten. Zelfs als er al gegeten wordt, moet de hond toestaan dat u met uw handen aan het voer komt. Zie dit niet als plagen, maar als bevestiging van uw leiderschap. Het maakt een hond onderdanig aan u. Onderdanig zijn is geen vies wordt, het maakt uw hond niet tot een doetje. Een onderdanige hond is een stabiele hond die weet hoe het hoort en die u als zijn leider erkent.

Observer uw hond tijdens het eten. Eet hij rustig of schrokt hij alles naar binnen?

Observer uw hond tijdens het eten. Eet hij rustig of schrokt hij alles naar binnen?

Je bijt nooit de hand die je voedt.

Als er meer honden in huis zijn, hoe gedragen zij zich dan tijdens het voeren ten opzichte van elkaar? Niet alle honden eten immers even snel. Komt er verandering in hun gedrag als u vers vlees of een bot geeft? Bent u dan nog steeds in staat om dit versvoer weg te halen? Gedragen de leden van de roedel zich nog steeds netjes ten opzichte van elkaar?

Observeren geeft u een mogelijkheid het gedrag van uw hond(en) bij te stellen. Voer helpt u ook bij het trainen en dus opvoeden van uw hond. U begint bij uw pup.

Een pup leert vaak bij zijn baas komen met behulp van een brokje of voerbak. U laat de pup met hulp van iemand anders op afstand zitten, zet de voerbak zichtbaar op de grond. Noem de naam van de hond (attentiesignaal) en roep hem bij u ('hier'). Net voor hij bij de bak aankomt, houdt u hem tegen en laat hem zitten. Het is erg belangrijk dat de hond rustig is. Geen gepiep, getrek of geschreeuw. Pas als de hond zich rustig gedraagt (let op zijn lichaamstaal) mag hij met uw toestemming gaan eten. Voor fokkers is ook een belangrijke taak weggelegd.

ACTIVEER HET NEUSGEBRUIK

Fokkers kunnen voer gebruiken om het neusorgaan van een hond in een vroeg stadium tot ontwikkeling te brengen.

Zodra de pupjes brokken kunnen eten, kun je de brokjes op de grond gooien inplaats van in de voerbak. Natuurlijk wordt er wel gekeken dat alle hondjes voldoende voer binnen krijgen. Als de hondjes naar buiten gaan, kun je geregeld brokjes op het gras gooien. Laat ze maar zoeken en snuffelen. Tijdens het trainen worden pupjes vaak met een brok beloond. Het spreekt vanzelf dat u die beloonbrokjes van hun dagelijkse portie voer afhaalt. Er is niets leuks aan een dikke pup. Het is slecht voor zijn lichamelijke ontwikkeling. Zijn heupjes moeten dit te zware gewicht dragen.

Er is niets verkeers aan een pup te belonen met een brok. Wanneer stoppen wij daarmee? Heel simpel, als de pup weet welk gedrag er van hem verwacht wordt. Nog te vaak zien wij bij het trainen van honden die zak met kaas, worst of brok te voorschijn komen. Vaak komt de beloning als mosterd na de maaltijd. Eer dat de zak met worst of kaas tevoorschijn is gehaald, is het beloonmoment al weer voorbij en

wordt de hond beloond voor het verkeerde gedrag, bijvoorbeeld voor weer gaan staan i.p.v. te blijven zitten.

Stop op tijd met het belonen met voer. Kaas en worst zijn voor de mens lekker, maar voor de hond minder gezond. Haalt uw hond de neus op voor de brokbeloning, aai hem dan maar extra over zijn bol, dat werkt net zo goed.

Een beloning hoeft niet altijd uit voer te bestaan. Een hond vindt een speldummy vaak leuker dan die brok. Het is een spel samen met je baas en dat verdient de voorkeur. Die brok is zo vergeten, maar dat spel maakt indruk en als je dat ook nog gepaard laat gaan met een herkenbaar geluid, maakt dat zijn dag goed.

Elke keer als u uw hond een tussendoortje wilt geven, vraag u dan het volgende af: is dit hapje geschikt voor een dier, heeft hij dit hapje verdiend met werken, is het een beloning, zo ja, waarom beloon ik hem? Als u het hem zou vragen, dan zou hij waarschijnlijk antwoorden: 'Nee baas, ik heb het niet verdiend, heb er niets voor hoeven doen en als je mij desondanks toch iets wilt geven en ik mag kiezen, dan ga ik voor die hondenbrok.'

Je mag er nog steeds alleen maar naar kijken.